

"ADAY"
değil
ÖĞRETMEN

Eğitim Sen Yayınları
Eylül 2015

EĞİTİM SEN

(Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası)

Adına Sahibi: Kamuran Karaca

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Hanım Koçyiğit

Yazışma Adresi: Cinnah Cad. Willy Brandt Sk. No:13

Çankaya / ANKARA 06680

Tel: (0.312) 439 01 14 (pbx) Fax: (0.312) 439 01 18

E-posta: bilgi@egitimsen.org.tr Web: www.egitimsen.org.tr

Sayfa Düzeni/Kapak: Gülüzar Ünver

Baskı: Mattek Matbacılık Basım Yayın Tanıtım Tic. San. Ltd. Şti.

Ağaç İşleri Sanayi Sitesi 1354 Cad. 1362 Sok. No:35 Yenimahalle /

Ankara Tel: 0312 433 23 10 Faks: 0312 434 03 56

"ADAY" ÖĞRETMENLER

Her yıl yaklaşık 2 milyon gencin girdiği üniversite sınavını kazanarak eğitim fakültelerine giren öğretmen adaylarının bu fakültelerden mezun olduktan sonra öğretmen olarak atanmak üzere KPSS gibi zorlu bir o kadar da şaibelerle dolu bu sınavdan da belli bir puan almaları beklenmektedir.

Her yıl yaklaşık 40 bin yeni mezunun katılması ile sayıları 2015'te 350 bini bulması beklenen atama bekleyen öğretmenler arasına dahil olan bu öğretmenlerden yılda yalnızca 40 ila 60 bini ataması yapılmaktadır. Bu kadar zahmetli uzun bir yoldan sonra aday öğretmen olarak mesleğe başlayan öğretmenleri ise yeni prosedürler beklemektedir.

Eğitim Sen olarak eğitim fakültelerinden başlayarak öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin her zaman yanlarında yer aldık. Bundan sonra da yanlarında olmaya devam edeceğiz. Ne yazık ki bu kadar meşakkatli bir süreçten geçerek ataması yapılan öğretmen adayları siyasi iktidarın ve onların taşeronluğunu yapan kimi çevrelerin telkinlerine ve baskılarına maruz kalmakta aday öğretmen her fırsatta işini kaybedebileceği tehdidi ile karşı karşıya bırakılmak istenmektedir "Falanca sendikaya üye olma sınavı geçemezsin" "Hakkını savunma soruşturmaya maruz kalırsın" biçimindeki yaklaşımlarla ulusal ve uluslararası hukukla güvence altına alınmış sendikal hakların kullanımının önü kesilmek isteniyor.

**MUZ CUMHURİYETİNDE
YAŞAMIYORUZ!**

Sendikalar üyelerinin hak ve çıkarlarını koruyan emekçilerin yeni haklar elde etmeleri için kurulmuş ve kuruluşları yasalarla güvence altına alınmış kurumlardır. Dolayısıyla aday öğretmenlerle ilgili keyfi hiçbir yaklaşıma müsaade etmeyiz.

Aşağıda da görüleceği gibi aday öğretmenler her türlü özlük hakkı asil öğretmenlerle aynıdır. Bununla beraber adaylık süresi devlet memurları için bir deneme süresi olduğundan aday öğretmenlere ilişkin özel bir düzenleme olarak aday öğretmenin aylıktan kesme veya daha üst bir disiplin cezası alması halinde görevine amirin teklifi ve ilgilinin onayı ile son verileceği şeklinde bir düzenleme söz konusudur. Aday memur nasıl ki asil memurlar gibi sorumluluk sahibi ise disiplin cezaları konusunda da özel bir uygulamaya tabi tutulmamalıdır. Bu ve benzeri düzenlemelerin aday öğretmenleri sindirmeye ve korkutmaya yönelik olduğu açıktır. Ancak bunun karşısında hukuki yolların olduğu da bilinmelidir. Soruşturma durumunda il ve merkez disiplin kurullarında sendika temsilcileri yer almakta; sendikal eylem ve etkinliklerden dolayı herhangi bir haksızlığa maruz kalınması durumunda sendikamızca her türlü maddi manevi hukuksal destek sunulmaktadır. Aday öğretmenler ile ilgili hak ve sorumlulukları bilmeli sorunlarla tek başlarına mücadele etmek yerine örgütlenmeli yani sendikalı olmalıdır. Eğitim Sen 130 bin üyesi, avukatlar ve uzman kadroları ile aday öğretmenlerin yanındadır.

**ADAY MEMURLUK, ADAY
ÖĞRETMENLİK NEDİR?**

Sınavlarda başarılı olanlardan Devlet memurluğuna girmek isteyenler; başarı listesindeki sıraya ve 657 sayılı Devlet Memurları kanununun 47. maddeye göre ilan edilen kadro sayısı kadar, kurumlarınca memur adayı olarak atanırlar. Aday öğretmenler 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 47. maddesine göre Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen kadrolarına yeni atanan öğretmenleri ifade eder.

**ADAY ÖĞRETMENLERİN
ASİL ÖĞRETMENLERDEN
FARKLARI NELERDİR?**

Aday öğretmeninin özlük hakları asli memur olan öğretmenlerle aynıdır.

Aday öğretmenler de asil olanlar gibi sendikalara üye olabilirler.

Aday öğretmenler de Milli Eğitimin düzenlediği mahalli ve merkezi tüm seminer ve kurslara katılabilir ve bunlar için harcırah alabilir.

Aday öğretmenler de ek derslere girebilir ve ek ders ücretlerini tam olarak alabilirler.

Aday öğretmenler de ÖSYM ve MEB'in düzenlediği sınavlarda gözetmen ve salon başkanı olarak görev alabilir ve bunlar için ödenen ücretleri tam olarak alabilirler.

Yöneticiler (müdürler) arasında 4 yılını dolduranlar için yönetici değerlendirme yapılmasında okulun en az hizmet süresine sahip öğretmeni olarak değerlendirme hakkı aday öğretmenlere verilmektedir

ADAYLIK SÜRESİ NE KADARDIR?

Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz ve bu süre içinde aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz

**657 SAYILI DEVLET MEMURLARI
KANUNUNDAKİ ADAY
ÖĞRETMENLERE İLİŞKİN
HÜKÜMLER NELERDİR?**

657 sayılı Kanunun "Adaylığa kabul edilme" başlıklı 54. Maddesinde;

"Sınavlarda başarılı olanlardan Devlet memurluğuna girmek isteyenler başarı listesindeki sıraya ve 47 nci maddeye göre ilan edilen kadro sayısı kadar, kurumlarınca memur adayı olarak atanırlar.

Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz ve bu süre içinde aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz." hükmüne yer verilmiştir.

"Kanunun "Adayların yetiştirilmesi" başlıklı 55. Maddesinde; "Aday olarak atanan memurların önce bütün memurların ortak vasıfları ile ilgili temel eğitime, bilahare sınıfları ile ilgili hazırlayıcı eğitime ve staja tabi tutulmaları ve Devlet memuru olarak atanabilmeleri için başarılı olmaları şarttır.

Temel eğitim ile hazırlayıcı eğitim aynı kurumda yapılır. Eğitim süreleri, programları, değerlendirme esasları ve hangi kurumların sorumluluğunda yapılacağı ve diğer hususlar Başbakanlıkça hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir. Hükmüne yer verilmiştir.

**ADAY ÖĞRETMENİN GÖREVİNE
HANGİ DURUMLARDA
SON VERİLİR?**

Kanunun "Adaylık devresi içinde göreve son verme" başlıklı 56. Maddesinde ise;

"Adaylık süresi içinde temel ve hazırlayıcı eğitim ve staj devrelerinin her birinde başarısız olanlarla adaylık süresi içinde hal ve hareketlerinde memuriyetle bağdaşmayacak durumları, göreve devamsızlıkları tespit edilenlerin disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir. İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhal Devlet Personel Başkanlığına bildirilir."

**ADAYLIK SÜRESİ SONUNDA
BAŞARISIZLIK!**

“Adaylık süresi sonunda başarısızlık” başlıklı 57. Maddesinin 1. Fıkrası 10 Eylül 2014 tarihli 6552 sayılı kanununun 67. Maddesinde yapılan değişiklik sonucu “ Adaylık süresi içinde aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir. İlişkileri kesilenler ilgili kurumlarca derhâl Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.” içeriğine kavuşmuştur.

**ÖĞRETMEN;
İNSANİ DEĞERLERİ GELİŞMİŞ, TOPLUMA
ÖNDERLİK EDEN, BİLİMSEL DÜŞÜNEN,
TOPLUMSAL VE SİYASAL OLARAK
ETKİN, İNSAN İLİŞKİLERE ÖNEM VEREN,
ÖĞRENCİLERİN SOSYAL VE KÜLTÜREL
FARKLILIKLARINI KAVRAYAN, VAR
OLAN EŞİTSİZLİKLERİ SORGULAYICI,
MÜCADELECİ, ALANINDA UZMAN BİR
KİŞİDİR.**

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun "Öğretmenlik" başlıklı 43. Maddesinin aday öğretmenler ile ilgili son hali aşağıdaki gibidir.

"Öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler.

Öğretmenlik mesleğine hazırlık genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlanır.

Yukarıda belirtilen nitelikleri kazanabilmeleri için, hangi öğretim kademesinde olursa olsun, öğretmen adaylarının yüksek öğrenim görmelerinin sağlanması esastır. Bu öğrenim lisans öncesi, lisans ve lisans üstü seviyelerde yatay ve dikey geçişlere de imkan verecek biçimde düzenlenir.

(Ek fıkra: 1/3/2014-6528/5 md.) Aday öğretmenliğe atanabilmek için; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlara ek olarak, yönetmelikle belirlenen yükseköğretim kurumlarından mezun olma ve Bakanlıkça ve/veya Ölçme, Seçme ve

Yerleştirme Merkezi tarafından yapılacak sınavlarda başarılı olma şartları aranır.(1)

(Ek fıkra: 1/3/2014-6528/5 md.) Aday öğretmenler, en az bir yıl fiilen çalışmak ve performans değerlendirmesine göre başarılı olmak şartlarını sağlamak kaydıyla, yapılacak yazılı veya yazılı ve sözlü sınava girmeye hak kazanırlar. Uygulanacak olan sözlü sınavda aday öğretmenler;

- a) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade kabiliyeti ve muhakeme gücü,
- b) İletişim becerileri, öz güveni ve ikna kabiliyeti,
- c) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,
- d) Topluluk önünde temsil yeteneği ve eğitimcilik nitelikleri, yönlerinden Bakanlıkça oluşturulacak komisyon tarafından değerlendirilir.(1)(2)

-----

(1) 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 95 inci maddesiyle, bu maddenin beşinci fıkrasında yer alan "Bakanlıkça ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi" ibaresi "Bakanlıkça ve/veya Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi", altıncı fıkrasında yer alan "yazılı ve sözlü sınava" ibaresi "yazılı ve/veya sözlü sınava" şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 19/11/2014 tarihli ve 6569 sayılı Kanununun 24 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "yazılı ve/veya sözlü sınava" ibaresi "yazılı veya yazılı ve sözlü sınava" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek fıkra: 1/3/2014-6528/5 md.) Sınavda başarılı olanlar öğretmen olarak atanır. Sınavda başarılı olamayan aday öğretmenler il içinde veya dışında başka bir okulda görevlendirilerek bir yılın sonunda altıncı fıkrada belirtilen değerlendirmeye tekrar tabi tutulurlar.

(Ek fıkra: 1/3/2014-6528/5 md.) Aday öğretmenlik süresi sonunda sınava girmeye hak kazanamayanlar ile üst üste iki defa sınavda başarılı olamayanlar aday öğretmen unvanını kaybeder ve memuriyetle ilişkisi kesilir.

(Ek fıkra: 1/3/2014-6528/5 md.) Ancak aday öğretmenliğe başlamadan önce 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aday memurluğu kaldırılarak asli memurluğa atanmış olanlar hakkında sekizinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu kişiler Bakanlıkta kazanılmış hak aylık derecelerine uygun memur kadrolarına atanırlar.

SINAV KOMİSYON ÜYELERİ

Ek fıkra: 1/3/2014-6528/5 md.) Sınav komisyonu üyeleri; Bakanlık personeli, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personel ile öğretim elemanları arasından seçilir. Bakanlık gerekli gördüğünde illerde veya merkezde birden fazla komisyon oluşturabilir.

Performans değerlendirmesinde dikkate alınacak meslekî ölçütler, sınav konuları, komisyon üyelerinin seçimi, görevleri, çalışma usul ve esasları ile sınava ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(Ek fıkra: 1/3/2014-6528/5 md.) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun aday memurluk ile ilgili hükümleri aday öğretmenler hakkında uygulanmaz. (1) (1) 19/11/2014 tarihli ve 6569 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "saklıdır" ibaresi "aday öğretmenler hakkında uygulanmaz" şeklinde değiştirilmiştir.)

**ADAY ÖĞRETMENLERLE İLGİLİ
İŞLEMLER DURDURULDU**

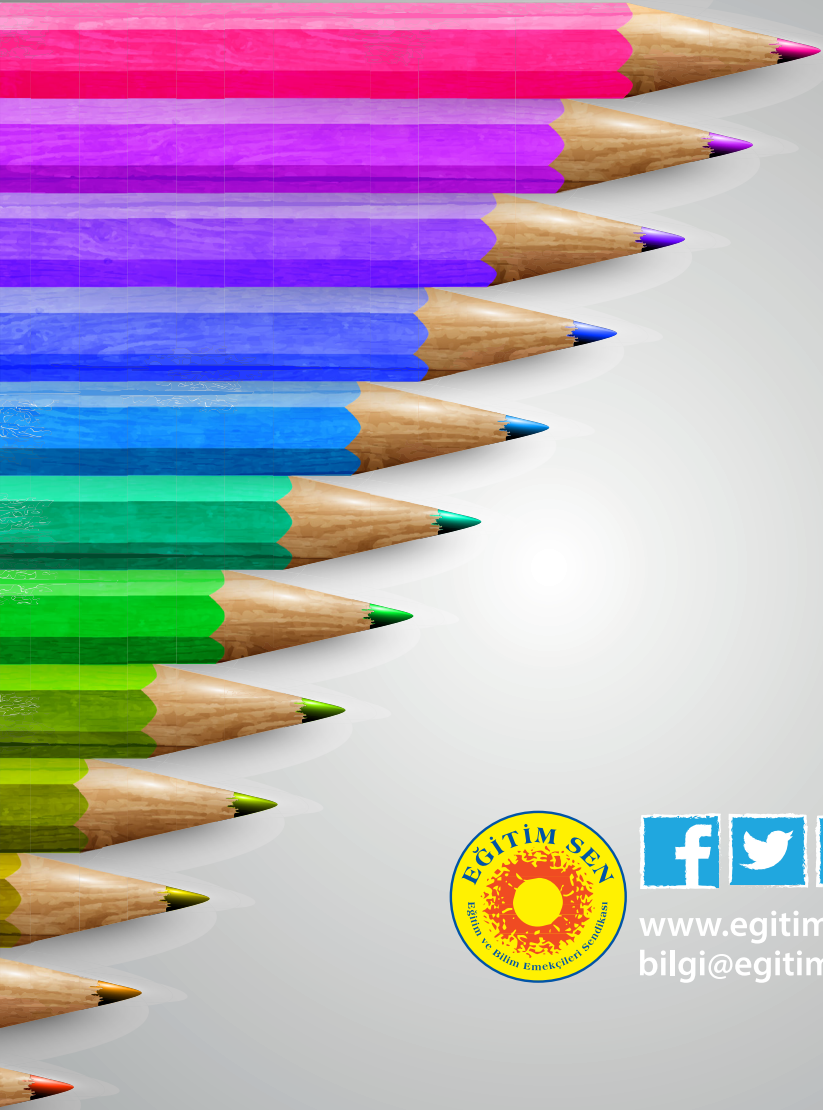
Milli Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Genel Müdürlüğü 11.12.2014 tarihli “adaylık eğitimleri” başlıklı tüm illere gönderilen yazısında ise, 26.11.2014 TARİH, 29187 SAYILI Resmi Gazete’de yayımlanan 6569 sayılı Kanununun 24. Maddesi ile 657 sayılı kanunun 43. Maddesinin 11. Fıkrasında yer alan 657 sayılı Kanunun aday memurluk ile ilgili hükümlerinin aday öğretmenlere uygulanamayacağına hükmü gereği, 2014 Eylül ayında atanarak göreve başlayan 40 bin öğretmene 657 sayılı Kanunun Adaylık hükümleri ve MEB Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Yönetmeliğin uygulanamaz hale geldiği, valilikler tarafından yapılan eğitimlerinin sona erdirilmesi, planlanan eğitimlerin sona erdirilmesi, öğretmen adaylıklarına ilişkin iş ve işlemler için hazırlanmakta olan yönetmeliğin beklenmesi, 14.03.2014 tarihinde yürürlüğe giren 6528 sayılı kanunun yürürlüğe girmesinden önce atanan aday öğretmenler hakkında ise MEB Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Yönetmeliğin uygulanmasına devam edilmesi hususlarına yer verilmiştir.

www.egitimsen.org.tr
bilgi@egitimsen.org.tr